

Prenumerata. Rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kóp. 50, kwartalnie rs. 2 kóp. 25, miesięcznie kóp. 75. Za odroczenie do domu dopłać się kóp. 5. Na prowincji i w Cesarstwie: koszta przesyłki pocztowej jedane są w nagłówku numeru porannego. Za granicą (z przesyłką jednorazową) miesięcznie rs. 1 k. 50. Oddzielne przedpłać na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może. Numer pojedynczy wieczorny kóp. 5, poranny w dniu powszednim k. 3, w niedziele i święta k. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się rwa razy dziennie na Warszawę i ra prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcane tylko wieczorem.

ROK SZEŚCÍDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kanter Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem; w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Ogłoszenia. Reklamy: za jeden wiersz garmentowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., za każdy następny raz 20 kop. Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop. Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop. Małe ogłoszenia: za jeden wyraz pierwszy raz 2 kop., każdy następny raz 1 1/2 kop. Ogłoszenia do Kurjera Warszawskiego przyjmuje także Biuro ogłoszeń Rajchmana i Frendlera ulica Senatorska 18.

— Pamiątka Podwyższenia krzyża świętego obchodzona będzie w niedziele w kościołach: św. Jaka (po-dominikańskim) i św. Duchy (po-paulińskim) nabożeństwem odpustowym, jutro przeto odbędą się pierwsze solenne nieszpory. Powyższe święto kościelne ustanowione zostało r. 629-go na pamiątkę zwrotu krzyża świętego przez persów, wskutek odniesionego nad nimi zwycięstwa przez cesarza Heraklijusza.

— Jutro w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) odprawioną będzie o godzinie 9 ej zrana uroczysta wotywa arcybactwa Serao Marji na intencję nawrócenia grzeszników. — Również jutro pierwsze nieszpory rozpoczną w kościele Opieki św. Józefa (panien wizytek) odpust na pamiątkę poświęcenia tegoż kościoła, czego dopełnił w roku 1761-ym Józef Andrzej Załuski, biskup kijowski. — Jutro w kościele parafjalnym na Pradze rozpocznie się nieszporami odpust Matki Boskiej Bolesnej.

Przegląd polityczny.

Z Wiednia piszą do nas pod dniem 16-ym b. m. co następuje: „W sprawie nowej wielkiej fundacji dla miasta Krakowa moge wam przesłać kilka szczegółów. Ks. Aleksander Lubomirski mieszka w Paryżu już z górá 30 lat i znany jest jako autor powieści po francusku pisanych. Nosił on się od wielu lat z myślą pamiątkowej dobroczynnej fundacji, zamiar ten objawił podczas podróży cesarza po Galicji i postanowił doprowadzić do skutku fundacji powierzyć rządowi hr. Taaffego, do którego powziął wielki szacunek i zaufanie. Okoliczności spowodowały jednak zwłokę kilku lat, tak że dopiero w tym roku w marcu przybył książę-fundator, starszek ośmdziesięcioletni umyślnie do Wiednia i oświadczył hr. Taaff mu gotowość swoją do przeznaczenia dwóch milionów franków w złocie na fundację dobroczynną dla miasta Kra-

kowa upraszając, aby rząd zajął się prawem załatwieniem tej sprawy. Gdy ks. Lubomirski zaraz do Paryża miał wracać oświadczył przeto, że do pośredniczenia ewentualnego mógłby jako swoich mężów zaufania uprosić albo hr. Artura Petockiego, albo hr. Ludwika Wodzickiego, gdy zaś dla wdrożenia całego aktu fundacyjnego było potrzeba przeznaczone sumy gdzieś depnować, więc wybrał ks. Lubomirski w tym celu Laenderbank, którego gubernatorem jest właśnie hr. Ludwik Wodzicki. W kilka tygodni potem przez pośrednictwo domu Rothschildów w Paryżu nadeszły do Laenderbanku dwa miliony franków w złocie z listem ks. Lubomirskiego, w którym oświadczył, że pieniądze te są przeznaczone na dobroczynną fundację dla miasta Krakowa a bliższe szczegóły podane zostaną po przeprowadzeniu układów z rządem. Od tej chwili było już miasto Kraków właścicielem tej sumy. Hr. Taaffe polecił bezwzględnie przedsięwzięcie dalszych czynności a po ukończeniu ich wiadomość o wspólnomyślnie fundacji mogła już być ogłoszona. Hr. Taaffe postanowił wprowadzenie fundacji w życie, o ile się tylko da, przyspieszyć. Austrjacka rada państwa, stanowiąca ustawodawczą reprezentację grupy krajów przedlitawskich zbiera się na mocy patentu cesarskiego w d. 22-im b. m. na sesję, pierwszą w nowym okresie po dokonanych w lecie wyborach. Oczasy słów polemicznych przelaty się przez bezkę Danaid, wyobrażoną tym razem przez dziennikarstwo przedlitawskie wszelkich języków i barw politycznych: chodziło o sprawę utworzenia w przyszłej radzie państwa nowych klubów. Jednym z nich miał być klub słowiański, odrębnie zorganizowany, drugim klub centrum katolickiego, cregdowany przez znanego ultra reakeji, dra Lenbanchera, trzecim narazcie narodowy klub niemiecki z programem więcej nacyonalnym się ku Berlinowi, niż ku starej stolicy Habsburgów. Ostatecznie do wytworzenia żadnego z tych klubów nie przyszło: rada państwa rozpoczęła nowy okres pracy ustawodawczej w dawnym

składzie stronnictw. Chodzi jeszcze tylko o zacięśnienie rozluźnionych nieco węzłów prawicy i w tym celu odbyć się mają przed wtorkowym jeszcze dniem otwarcia izby konferencye różnych grup prawicy pod przewodnictwem hr. Hohenwartha. Pruskie stronnictwa polityczne zbroją się do walki wyborczej; w przyszłym miesiącu odbędą się tam wybory do sejmku nowego. Norddeutsche allgemeine Ztg wzywa nacjonalliberałów do sojuszu z konserwatystami i wypowiedzenia nieublaganej walki katolickiemu centrum pana Windthorsia, tudzież „wolnomyślnym” p. Richtera. Na to znowu odpowiada najumiarkowańszy organ westfalskiego liberalizmu, Kölnische Ztg; że nawoływanie nacjonalliberałów do sojuszu z zachowawcami tak długo jest płonem i nielogicznym, jak długo ci ostatni przeważnie idą ręką z centrum. Świeżo odbyty w Wroclawiu parteitag wolnomyślnych wykazał karność i nieugiętość tego stronnictwa, które na sztandarze swoim wypisało zasady prawa i wolności. Marzyciele! Mówcy zgromadzenia, jak Albert Träger, Rickert, Mayer i inni, piekącem żelazem satyry i krytyki napiętnowali służalcość nacjonalliberałów i samolubstwo konserwatystów, którzy ślepo pędzą za hasłami polityki kolonialnej ks. Bismarcka i uchwalają coraz wyższe podatki w ten sposób jednak, aby nowe ciężary zepchnięte zostały wyłącznie na barki ludności miejskiej i ruchomego kapitału a uwolniona od nich ludność ziemianka. Kölnische Ztg donosi z Londynu pod d. 13-m b. m. co następuje: „Tutejszy poseł rosyjski p. Staal odjechał dziś do Badenu, p. Lessar odjeżdża wieczorem do Petersburga, wioząc dokument podpisaney umowy o granicę afgańską. Mały ten stosunkowo dokument wzbogacony jest mapami geograficznymi, określa dokładnie granicę afgańsko-rosyjską, naznacza miejsce i czas zebrania się komisji delimitacyjnej na d. 10-ty listopada w Zulfikarze i ustanawia liczbę orszaków każdej strony na sto osób. Umowę podpisał p. Staal w Londynie, a lord Salisbury w Dieppe. Na przewodniczących komisji naznaczeni są pułkownik Ridgway ze strony Anglii

JABŁKO.

W kapryśnym klimacie naszego kraju piękny wrzesień stanowi czasem całą naszą nagrodę za słońcy i chłody, które nam lato przyniosło w udziale. Dawnymi czasy był to miesiąc, w którym we wszystkich ziemiach słowiańskich składano bogom rolnictwa dziękczynne ofiary z tucznych sztuk bydła, z olbrzymich kołaczów wypieczonych z nowego zboża i wysokością swoją przewyższających wzrost ludzki, ba, nawet z monet złotych i srebrnych i uroczystym obchodem zamykano pomyślnie dokonane żniwa. Uroczystości trwały dni kilka, a choć zabłąkana ich między nami pamiątkę stanowią dożynki, które lu i owdzie odbywają się jeszcze po wsiach, niemniej jednak zatracił już wrzesień swój pierwotny, tradycyjny charakter. Dzisiaj jest to poprostu doroczna epoka największej obfitości owoców, a w naszej chłodnej ojezyźnie, chwila prawdziwego królestwa jabłek, któremu każdy się raduje i życzy jaknajdłuższego trwania, a znaczenie wrzesnia zespała z znaczeniem jabłka. Faktem jest bowiem, że jabłko w szerokich kołach najżywszą cieszy się sympatją, nietylko dla pięknych kształtów i woni przyjemnej, lecz nade wszystko dla wielkiej swojej wartości gastronomicznej. Bo czy je weźmiemy jako przysmak w wyrobach cukierników, czy jako ważny nabytek tak dla najprostszej jak i dla najwykwintniejszej kuchni—czy wreszcie jako materiał do owocnych sławnych litewskich jabłeczników, które musują jak szampan i wyrrywają korki z butelek, wszędzie i zawsze jest ono przydatnem. I niedość na tem—ma ono swoje dzieje i swoje podania, ma chwile tajemnicze, zagadkowe i poetyczne, słowem, ma swoją własną kronikę i trzeba przyznać, że wcale ciekawą. Ukochoła je bowiem

luzka fantazja przed wieki jeszcze, jako jeden z uprzywilejowanych tworów przyrody i z szczególą lubością uposażyła w honorowe odznaki, nadające mu różne a różne symboliczne zastosowania. A trudno mu też odmówić głębokiej starożytności, trudno nie przyznać godności iście patriarchalnej względem wszystkich innych owoców, zważywszy pedanie, że istniało już ono w raju i że je spożywali pierwsi nasi rodzice. Wprawdzie następstwa tego spożycia fatalnie odbiły się na nas, którzy za to ponoś ciężki żywot pędzić mus my wśród ziemskiego padolu płaczu, chorób i śmierci. Ale pod wpływem wieków zżyli się ludzie z dolą swoją i dzisiaj przyszl owszem do przekonania, że oszczędzając sobie i innym dobrowolnych udręczeń, a rządząc się prawdziwą miłością bliźniego, kto wie czy nie byłoby w ich mocy ten padół płaczu zamienić jeszcze w kwitnący raj ziemski. W czasach pierwszego chrześcijaństwa był wprawdzie zwyczaj, że dla przypomnienia utraconego raju noszono podczas procesyj kościelnych trupie głowy z jabłkami w zębach, lecz szybko zaniechano tego zwyczaju. Prawdopodobnie przeważił wzgląd, że wina pierwszego upadku leżała przeciw nie w samej pokusie, tylko raczej w krewkości ludzkiej, która nie umiała się jej oprzeć i ostatecznie zdjęta została kłatwa ciężająca na jabłku. W starożytności za to, od początku do końca świetne są jego losów koleje i pełne znaczenia jest to powiedzenie Salomona, że „dobre słowo wyrzeczone w porę, jest to złote jabłko”, powiedzenie noszące na sobie cechę obrazowego wyrażenia się, w którym się zawsze kochali mieszkańcy wschodu. Podług nich bowiem zapach jabłka zostaje w bliskim związku z mową ludzką z tej prostej przyczyny, że oddech człowieka i zapach rośliny są to względnie dwa najważniejsze objawy życiowe. Idąc dalej jeszcze na tej drodze porównań, wynika ztąd oczywiście, że skoro człowiek jednym i tym samym organem oddycha i mówi, czyli jednym i tym samym organem

objawia tak zmysłowe jak i duchowe życie swoje przeto zapach, który jabłko wydaje, jest także technieniem i mową tegoż jabłka, a spotykając się u jednego źródła z mową ludzką, jest poniekąd najwłaściwszym symbolem słowa ludzkiego. W ten sposób właśnie trzeba sobie tłumaczyć i ów aforyzm Salomona, aby zrozumieć związek dobrego słowa ze złotem jabłkiem. Wypada tu dodać, że złote jabłko, a więc najpiękniejsze, najlepsze z jabłek, czyli najwyższa jego apoteoza, miała właściwie znaczenie swoje wyłączone, jako wyraz władzy królewskiej, jako jedno z owych trzech godła monarszych, które wraz z beriem i koroną stanowią i w nowszych czasach niezbędny warunek każdej uroczystości koronacyjnej. I jak dalece niezbędny, widać już z tego faktu historycznego, że kiedy August Mocny kazał się na gwalt koronować w Krakowie i za fraszkę sobie poczytał nieobecność prymasa i zgodę stanów, nie mógł się jednak obejść bez insygnij monarszych. A ponieważ były zamknięte w skarbcu katedralnym, pod kluczem prymasa i ośmiu senatorów, bez których prawa nie pozwalały skarbcu otwierać, kazał poprostu wybić dziurę w murze i wykraść owe złote jabłko królewskie. Oczywiście rzecz, że było ono w tym razie godłem całości państwa, a prastare musiało to być godło, skoro pisze Herodot, że znano je w Persji jeszcze, gdzie przyboczna gwardja królewska nosiła na dzidach złote jabłka jako odznakę. Zwyczaj ten naśladował także i sławny ów junak, Aleksander Macedoński, dla którego wszystko, co perskie, miało taki urok szczególnie, a naśladował z właściwym sobie przepychem, gdy tysiąc żołnierzy w wojsku swoim uzbroił w dzidy ze złotymi jabłkami, a dziewięć tysięcy z jabłkami srebrnymi. Wszakże chcą dotrzeć skąd się wzięło jabłko w starożytności i jaki był jego początek, trzeba się zwrócić do greków, którzy z nieporównaną umiejętnością każdy fakt potrafili upoetyzować podaniem

i jen. Kulberg ze strony Rosji. O sędzię rozjemezym w sprawie znanej potyczki nad Kuszką nie ma mowy. Rzecz ubito miłością...

Przewódca „umiarkowanego” radykalizmu francuskiego p. C. Emenceau ogłosił nowy program wyborczy „komitetu radykalno-socjalnego departamentu Sekwany”. Jest to powtórny już manifest umyślnie w tym celu ogłoszony, aby prześledzić w anarchicznej skrajności komitet Rocheforta, działający pod kierunkiem byłego komunisty Maujan.

P. C. Emenceau żąda wielu pięknych rzeczy, jako to między innymi: wypracowania nowej konstytucji przez wybraną w tym celu konstituante, usunięcia senatu i prezydentury, zatwierdzenie konstytucji przez plebiscyt, systemu jednoizbowego, zupełnego podporządkowania władzy wykonawczej pod prawodawczą. Paryska rada municypalna ma posiadać prawo narzucania swej woli izbie deputowanych; po cjeu dziedziczyć może tylko syn w prostej linii; dziedziczenie krewnych zostaje usunięciem, a majątek w ten sposób pozabawiony właściciela przechodzi na własność państwa. Wojska stojące zostają zniesione; miejsce ich zajmą milicje narodowe, wprowadzonym być ma stopniowy podatek od kapitału. Narzeczcie orzeczonem będzie zupełne równouprawienie polityczne i obywatelskie cudzoziemców z francuzami. Bank Francji ma ulec reformie, a państwo obejmie wszelkie ubezpieczenia w własny zarząd.

Br. Z.

W sprawie gospodarstw włościańskich.

Po wielu smutnych doświadczeniach i stratach materialnych ogół rolników naszych przyszedł do przekonania, że dotychczasowy system gospodarstw rolnych, opierający się przeważnie na produkcji ziarna, wśród obecnych stosunków ekonomicznych, wytworzonych pod wpływem konkurencji zamorskiej, na przyszłość utrzymać się nie da, gdyż narazi producentów na ciągłe straty, prowadzące niechybnie do ruiny majątkowej.

Podczas kiedy produkcja zboża jest coraz bardziej zagrożoną przez ustawicznie wznoszącą się a nadzwyczaj tania produkcję amerykańską i indyjską, podczas kiedy produkcja wełny przez konkurencję australijską coraz bardziej jest przegniataną i nastawicznie z pola ustępuje, podczas kiedy produkcja mięsa w kraju, nie mająca odpowiedniego zbytu, na zagraniczne targi z powodu zamknięcia granicy państw sąsiednich, oraz z powodu trudności i kosztowności przesyłki mięsa, obecnie mało szans korzyści przedstawia, mleczarstwo, a w szczególności produkcja masła, jest jedyną dla nas, a to nawet bardzo korzystną drogą podźwignięcia tak ni-

sko u nas stojącej hodowli bydła, a tem samym polepszenia i podniesienia rentowności gospodarstw wiejskich.

Skoro kraje zachodniej Europy przy wysokich cenach ziemi, paszy i pracy, największy rachunek znajdują w produkcji nabiału i gospodarstwo mleczne uważają za najrentowniejszy przemysł rolniczy, to o ileż korzystniejszemi są nasze szanse, przy o wiele niższych kosztach produkcji a równie korzystnych warunkach zbytu. Obecnie ceny osiągnięte za masło w Warszawie, ogromne ilości tego produktu spotrzebowującej, są równie dobre, a czasami nawet lepsze, aniżeli ceny masła na targach zachodnim, a w szczególności na targu hamburskim, będącym w Europie najgłówniejszym punktem dla handlu masłem.

W razie zaś gdyby warunki zbytu u nas w kraju mniej korzystnymi się stały, to w każdej chwili stoją nam otworem targi zachodu, gdyż takim produktem jak masło, posiadającym w stosunku do swej wagi i objętości tak wysoką cenę, gdzie wiec koszt transportu są w stosunku do wartości bardzo niskie, możemy z największą korzyścią konkurować na targu hamburskim z Holsztynem, Meklemburgiem, Danją i Holandją, które, jak wiadomo, cały dobrobyt i kwitnący stan swego rolnictwa głównie przemysłowi nabiałowemu i produkcji masła zawdzięczają.

Goźelnictwo w Galicji i enkrowarstwo w Królestwie Polskiem, te dwa najważniejsze rodzaje przemysłu, tak dzielnie do rozwinięcia gospodarstw się przyczyniające, w mleczarstwie znajdują najznakomitszą podporę i uzupełnienie.

To też od trzech lat ruch na tem polu wielki, powoli ale statecznie większość ziemian naszych zmierza do przeprowadzenia gospodarstw w kierunku hodowli bydła i mleczarstwa.

Jeżeli jednak dla większych gospodarstw przejście takie i zaprowadzenie zyskownego i racjonalnego przemysłu nabiałowego nie przedstawia żadnych przeszkód, to dla gospodarstw folwarcznych średnich przedstawia to już pewne trudności, zaś dla włościan jest prawie niemożliwym. Trudną a nawet niepodobną jest rzeczą, ażeby ten co ma 3 lub 4 krowy mógł prowadzić racjonalne gospodarstwo nabiałowe i uzyskiwać produkta dobrej jakości. W tej to więc trudności leży główny szkopuł, utrudniający gospodarstwom włościańskim wejście na właściwą drogę, podniesienia dobrobytu przez hodowlę bydła. Bo cóż może mieć włościanin za interes w staranniejszym wychowie, lepszym i kosztowniejszym żywieniu i utrzymaniu bydła, jeżeli nie może mieć z tego żadnego dochodu, bo mleka w małej ilości nikt na wsi nie kupi, a wyrobione zeń masło i ser składany potrochę przez dłuższy

czas, zanim dostanie się na targ musi być tak liwej jakości, że osiągnięta za nie cena pokrywa zaledwie małą część kosztów utrzymania krowy.

Włościanka małe ilości wyprodukowanego przez siebie nabiału zbywa za bezcen małomiasteczkiemu żydkowi, prowadzącemu handel tym wstrętnym towarem i nietylko że nie ma przytem żadnej korzyści z hodowli bydła, ale szkodzi całej produkcji krajowej nabiałowej, gdyż deprecjonuje przez to cenę produktu dobrego.

Wobec tego, że gospodarstwa włościańskie stanowią tak ważny w gospodarstwie krajowym czynnik, podniesienie ich dobrobytu powinno leżeć na sercu wszystkim, dobro kraju na celu mającym. Hodowla bydła mlecznego, która może i powinna być dźwignią tych gospodarstw, jest dopiero wówczas korzystną, jeżeli ma się do przerobienia znaczniejsze ilości mleka, tak że jest możliwem prowadzić racjonalne gospodarstwo nabiałowe i za uzyskane produkta należyte ceny osiągnąć. Jedynym na to środkiem jest wspólna przeróbka mleka wszystkich włościan w jednej wsi mieszkających.

Korzyści takiej wspólnej przeróbki polegałyby nietylko na tem, że uzyskane produkta byłyby o wiele lepszej jakości i na większych targach lepsze ceny możnaby za nie osiągnąć, ale miałyby jeszcze o wiele donioslejsze znaczenie. Obecnie dochód pieniężny z krow megą mieć tylko bogatsi włościanie, posiadający po kilka sztuk bydła, zaś ubożsi, mający tylko jedną krowę—a takich w każdej wsi znajduje się zawsze najwięcej—mając od tej krowy tylko kilka kwart mleka dziennie, nietylko nie mają z tego źródła najmniejszego dochodu, ale mała ilość mleka nawet na potrzeby rodziny bardzo często nie wystarcza. Ślabowitość, nędzny wygląd, a nawet wielka śmiertelność dzieci wiejskich jest skutkiem niedostatku tego najkonieczniejszego dla młodego organizmu pokarmu, jakim jest mleko.

Otóż przy wspólnej przeróbce mleka powiększyłby się znacznie nietylko dochód włościan zamniejszych, ale nawet najbardziej wyrobny ze swojej jedynej krowy mógłby mieć pewien dochód bez uszczerbku w wyżywieniu rodziny.

(Dok. nast.)

J. Gr.

Polémika.

Od p. Włodzimierza Zagórskiego otrzymujemy następujący artykuł, skreślony w „obrobie własnej”.

W artykule „Nowości beletrystyczne” T. J. Chońskiego, zamieszczonym w onegdajszym numerze Kurjera warszawskiego, wyczytałem sąd o mej publicystycznej i literackiej działalności, w którym autor zarzucając mi, iż „mało piszę”, wywodzi ro-

Podług nich, jabłko miało boski początek, gdyż powstało w czasie godów weselnych Zeusa z Herą, tj. Jowisza z Junoną. W tak ważnej chwili bowiem, kiedy każdy z bogów wystąpił z darem jakimś dla nowożeńców, Ziemia wydała na cześć ich jabłka, a były to, stosownie do godności najwyższej pary, jabłka złote, które Hera widocznie wysoko sobie cenila, gdyż kazała je zasadzić w swoim ogrodzie i smoka postawiła na straży.

Jakim sposobem przyszedł do jabłka bożek słońca, Apollo, który je zwykle trzyma w ręku, słońce przez to symbolizując, nie mówią mity. Wiadomo tylko, że godło słońca było jeszcze i symbolem zwycięstwa i że na igrzyskach pytyjskich zwycięzca odsawał w nagrodę złote jabłko. Ale że każda struna, o którą się potrafi w starożytności, budzi i w nowszych czasach jakieś echa pokrewne, tak i w tym razie dziwnym zbiegiem okoliczności grecki symbol zwycięstwa po wielu wiekach występuje i u nas w postaci jabłka. Jest bowiem podanie, że kiedy Bolesław Krzywousty czynił zbrojną wyprawę przeciwko pomorzanom, to w chwili, kiedy się zbliżył z wojskiem ku Nakłowi, ukazał się w powietrzu piękny młodzieniec w białych świecących szatach i rzuciwszy na miasto złotem jabłkiem, zniknął. Było to zapowiedzią licznych zwycięstw, które się w istocie rozpoczęły od szczęśliwego zdobycia tegoż Nakła.

Lecz wracając do greków, jakże tu pominać sławne jabłko Parysa, które swego czasu tyle wrzawy narobiło pomiędzy bogami Olimpu. Jak wiadomo, jednośny wypadek miał miejsce na weselu morskiego boga Peleusza, na które, z pożalowania godną nieobalnością, zapomniało zaprosić jedną z bogiń, mianowicie siostrę bożka wojny, dostojną Eris. Nie ścierpiała ułudzenia takiego miłość własna bogini, bo i między bogami obowiązywały pewne formy światowe, i zemściła się prawdziwie po kobiecemu, kiedy wśród zabawy, zakradłszy się cichutko, rauciała jabłko z napisem *dla najpiękniejszej*.

Czyż można się dziwić, że każda z obecnych bogiń chciała się przyznać do jabłka, jako do swojej

własności, czyli że każda pragnęła być uznana za najpiękniejszą? Wszak trafia się coś podobnego i między ziemiankami, a cóż dopiero powiedzieć o boginiach, którym wolno było objawiać uczucia swoje z bezwzględna szczerością? Wszczął się spór, przyszedł w kłótnię i już się zapoisało na demonstracje niewieście gwałtowniejszego charakteru, kiedy nadszedł Parys, wezwany jako sędzia rozjemczy. Niebaczny! gdyby miał żyłkę jakiej takiej dyplomacji i chociaż na trzy części podzielił jabłko, aby nie ubliżyć żadnej z trzech bogiń, które rościły do niego prawo, byłby może uniknął wielkich nieszczęść w przyszłości. Lecz Parys w prostocie ducha oddał jabłko Afrodycie, która, podług niego, była najpiękniejszą, a choć zjednął sobie jej względy, w dwóch jej rywalkach za to pozyskał nieprzejednane nieprzyjaciółki, które mu nie zapomniały wyrządzonej sobie obrazy. Bo skoro potem wybuchła wojna o porwaną przez niego Helenę, utwożyły one w Olimpie stronnictwo greckie między bogami i pod mściwym ich wpływem upadła Troja jego rodzinną, a z drobnej na pozór okoliczności, z jabłka jednego, wyniły tak smutne i doniosłe następstwa!

Lecz niemniej pozostaje już ono u greków godłem piękności, jako ulubione Afrodycie z powodu tryumfu odniesionego nad rywalkami, a i w innych krajach stawiano je także w bliskim stosunku z bogami. Owszem, mitologia ludów północnych której nie poźniejszy jeszcze nadała znaczenie. W jabłkach bowiem spoczywała tajemnica wiecznej młodości bogów skandynawskiego nieba, którzy je spożywali codziennie jako środek przeciwko chorobom i starości. Były to zaś jabłka cudowne, powierzone wyłącznej pieczy Iduny, żony mędra Bragi, która jakkolwiek zasługiwała na tak wielkie zaufanie, pewnego razu jednak za sprawą przekornego Loki o włos że ich nie zatraciła na zawsze. Ow Loki bowiem, złośliwy psotnik skandynawskiego Olimpu, dostawszy się kiedyś w ręce czarnoksiężnika, który go pojmął sromotnie i chcąc się wydostać z uwięzi, nie zawahał się okupić swojej

wolności obietnicą, że mu dopomoże porwać Idunę wraz z jabłkami wiecznej młodości. Stosownie do obietnicy, namówił ją, aby poszła obejrzeć przepyszne jabłka, które odkrył i o których napłót jej niestworzone dziwy, że muszą być z drogiej kamieni, radząc nadto, aby wzięła swoje jabłka dla porównania jednych z drugimi. Iduna, zdjeta ciekawością, udała się z nim do lasu, gdzie czekał czarnoksiężnik w postaci orla i porwawszy ją, uniósł do swego zamku.

Po niejakiem czasie spozrzedli bogowie jej nieobecność, gdyż pozabawieni jablek odmładzających, poczuli się starzeć i chorować, a można sobie wyobrazić ich przerażenie, skoro dociekli, że Loki wyprowadził Idunę do lasu i że już ztamtąd nie wróciła. Wzięli więc psotnika na egzamin i kazali mu ją odzyskać napowrót, zagroziwszy pozabawieniem nieśmiertelności. Lecz Loki taki był mądry i przebiegły, że potrafił podejść czarnoksiężnika i wykraść mu Idunę, a przybrawszy postać sokoła, podczas gdy ją zamienił w orzecha, który niósł w szponach, w ostatniej chwili nawet umknął szczęśliwie przed pogonią ścigającego go orla. Przy tej sposobności bogowie orla zabili i wróciwszy do posiadania jablek wiecznego odmładzania się, spożywali je potem w spokoju.

Ale stare to dzieje i ludzie tylko tu i owdzie jak przez mgłę przypominają sobie, że jabłko było ongi symbolem młodości i zdrowia. Za to, o wiele już żywiej zachowali w pamięci znaczenie jego w sprawach sercowych, które od stworzenia świata przechodząc jedne i te same koleje, musiały się też wyrządzać w podobnej mniej więcej formie, przez co się utrwały dawne zwyczaje i przywiązane do nich odwieczne symbole. Oto np. był zwyczaj w starożytności, że młodzieniec upodobawszy sobie pannę, podawał jej nagryzione jabłko, a gdy i ona z niego jadła, wyrażała przez to swoją wzajemną skłonność. Zachowało się to i do naszych czasów u niektórych ludów słowiańskich, gdzie państwo młodzi po ślubie muszą jeść z jednego talerza i pić z jednego kubka.

(Dokończenie nastąpi.)

enie pewien młodzieniec, który nagle utracił mowę. Chory wypił po kawie szklanke wody z lodem i odtąd nie może wymówić ani słowa. Lekarze mają nadzieję uleczyć go.

× W szkole żeglugi powietrznej w Meudon, pod Paryżem, robiono znowu zajmujące próby kierowania balonem. Użyto w tym celu motoru o sile 6-ini koni i otrzymano szybkość 4 kilometrów, gdy dotychczasowa wynosiła zaledwie 3 1/2 kilometra na godzinę. Na wysokości 300-tu metrów puszczano śrubę w ruch i balon przez pół godziny opierał się wiatrowi, a nawet przy pomocy żagli robił pewne zbożenia. Wylądowanie odbyło się z łatwością.

Ne k r o l o g j a.

† Ś. p. Jan Hoch, obywatel m. Warszawy, po ciężkich i długich cierpieniach, przeniósł się do wieczności w dniu 17-ym września 1885 r., przeżywszy lat 68. Pogrążeni w głębokim smutku: syn, córki, zięciowie, synowa i wnuki, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na pogrzeb odbędzie się mający dnia 20-go września, to jest w niedzielę, o godzinie 4-ej po południu, z domu przy ulicy Nowy-Swiat № 40, na ementarz ewangelicko-augsburski. —1051—

† W dniu 9-ym września r. b., o godzinie 4-ej po południu, w mieście Jadowie pod Warszawą, zmarła, przeżywszy lat 86, jedna z niewielu pozostałych sędziwych matron polskich, córka ś. p. podkomorzego b. ziemi bielskiej, ś. p. Wiktorja z Hryniewieckich **Strzałkowska**. —1052—

Pokój jej duszy.

† W sobotę, to jest dnia 19-go września r. b., jako w rocznicę śmierci ś. p. Jana **Sobolewskiego**, doktora medycyny, odprawi się za jego duszę żałobne nabożeństwo w kościele św. Aleksandra, o godzinie 10-ej zrana, na które została żona z rodziną zaprasza życzliwych. —3044—

† Serdeczne podziękowanie wszystkim pp. sztab i oberoficerom lejbgwardji ułanńskiego pułku, za przyjęcie udziału w pochowaniu zwłok ś. p. Ludwika **Otera**. —3052—

A. Timofiejew.

† Wszystkim tym, którzy uczestniczyli raczyli smutnemu obrzędowi wyprowadzenia zwłok ś. p. Emilji **Górskiej**, dnia 17-go września r. b. na ementarz powązkowski, matka wraz z siostrami i szwagrem zmarłej, składa niniejszem serdeczne podziękowanie. —3054—

N a d e s ł a n e.

PIERŚCIONKI, BROSZKI, oraz DEWIZKI krótkie do zegarków, poleca Magazyn Jubilerski **M. MANKIELEWICZA** w gmachu Teatru pod filarami.

Z Cesarstwa.

Petersburskija wiadomości uznały za właściwe wystąpić świeżo z rodzajem artykułu, omawiającego kwestje polityki wewnętrznej. Ponieważ dziennik ten uchodzi za echo sfer poważnych, a w artykule jest między innymi mowa i o nas, nie będzie więc chyba zbytecznym, jeżeli czytelników naszych zapoznamy z artykułem w całej jego rozciągłości. „Ostatnie lata—mówi organ petersburski—zaznaczyły się u nas widocznym zwrotem w kierunku polityki narodowej. Tradycje niedawnej epki, którą zamknął liryczny wybuch wojny w obronie naszych braci jednej krwi i wiary, wojny, po której jakby ironiczna nagroda, bezpośrednio nastąpił traktat berliński—tradycje te przeszły oczywiście do historii. Rosyjskie życie państwowe widocznie zaprzestało szukać sobie łożyska między dwoma brzegami, zachodnio-europejskim i słowiańskim i szuka uspokojenia w swoim własnym rosyjskim korycie. Ale zdawałoby się, jakoby jej chciało w tem przeskoczyć. Zaroił się różnorodni inoziemcy, zamieszkujący w Rosji na północy i południu, na zachodzie i na wschodzie. Nie życzą oni sobie polityki rosyjskiej. Protestują oni i wysełają na bojową linię problematycznych piastunów inoziemskiej samoistności, patriotów parafjalnych, przekładających bezkarności, ale też i gotowych przyjąć wieniec męczeński. Dziwni ci męczennicy własnej złości rozmnażają się z niezwykłą naturze ludzkiej płodnością. W zeszłym roku halasowali nowo utwierdzeni biskupi katolicy w Wilnie, Kownie i Żyтомierzu, dąsali się baronowie i bürgerzy gubernij nadbaltyckich, dokazywali armeńscy, a nawet o mało że nie gotowali się do protestowania i bójki żydzi. Inoziemcy wszędzie walczyli przeciwko polityce rosyjskiej i rosyjskiej władzy w państwie rosyjskim, groził, syczał i irytował się. W obecnej chwili inoziemni protest zorganizował się głównie w Finlandji i w kraju nadbaltyckim. W „kraju bliskim bieguna, sąsiadującym z morzem hiperborejskiem” zapowiadają neutralność na wypadek wojny między Anglią i Rosją, wyznają przed korespondentem *Daily News* nienawiść do Rosjan, nie chcą oficerom rosyjskim wydawać za zniżoną

cenę biletów na przejazd po fińskich drogach żelaznych, a na dobitkę stawiają maleńki pomniczek na uczczenie wątpliwego zwycięstwa wojsk szwedzkich nad oddziałkiem rosyjskim W Rewlu i w Rydze bürgerzy nie chcą prowadzić korespondencji biurowej w języku rosyjskim nawet w interesach dotyczących armji rosyjskiej, a kiedy nieuległych burmistrzów miast usuwają od obowiązków, marszałek szlachty estlandzkiej uprzedza swego gubernatora, że nie będzie czytał jego odezw, choćby nawet zaopatrzonych w przekład niemiecki, ale podpisanych rosyjskim alfabetem. Prasa europejska niezmiernie się z tego wszystkiego cieszy. Półurzędowe zachowują dyplomatyczne milczenie, ale „niezależni” dziennikarze rzucają gromy i pioruny, i odwołują się do szczepowych ucznie niemieckiego plemienia, skazanego na patrzanie ze skrzyżowanymi rękami na męczeństwo swoich braci. Każdy nasz inoziemiec ma, jak wiadomo, długi ogon za granicą i każdy obcoziemny wilk spogląda gdziekolwiek na las. Niemiec baronowie i bürgerzy patrzą na Berlin, Finowie i Szwedzi zwracają głowy ku półwyspowi skandynawskiemu, Polaków tysiączne nici łączą z Krakowem, Wiedniem, Rzymem, Paryżem i z całym światem katolickim; nawet żydzi, i ci także po za granicami Rosji znajdują wrzaskliwe i złośliwe głosy, gotowe napełnić świat swoim wyciem i swoją złością. Właściwym jest ludziom silnym, pobłażliwe traktowanie zaczępek słabego; ale właśnie przez życzliwe pobłażanie dla słabego nie należy do, uszczać szkodliwej iluzji o własnej słabości. Wiekowe doświadczenie musiało nauczyć Rosję, że inoziemiec, a tem bardziej tegoczesny, łatwo daje się skusić tą mniemaną słabością. Nie tak mocno nie kusi, jak widok ogromnego, potężnego ciała, niezdolnego się poruszać lub nie mogącego się na to zdecydować. Bez tej pokusy nie mielibyśmy dwóch polskich powstań, prawdopodobnie nie byłibyśmy przyniewoleni do ostatniej wojny tureckiej, a w każdym razie nie byłibyśmy podpisali w Berlinie traktatu w r. 1877. Rosyjska polityka narodowa, silna i świadoma siebie, nie ustępująca i nie chwiejąca się, niezbędna jest nie tylko dlatego, aby dać swobodne, szerokie życie krajowi, ale jest także jedyną trwałą rękojmią pokoju na zewnątrz. Pokój, jak nas już nauczyły gorzkie i obrażające doświadczenia, nie okupuje się ustępstwami; umocnić go może tylko wielkość państwowa, nie dopuszczająca iluzji o „kolosie na glinianych nogach”; a jakąż może być wielkość państwowa bez polityki narodowej? Uśmierzywszy niedorzeczną obcoziemną oporność, rząd rosyjski nie tylko da zadosyćczynienie obrażonemu uczuciu narodowemu, ale nadto położy kres niebezpiecznym kręceniom tego długiego ogona, który rozciąga się na cały świat od naszych pogranicz i tak wiele nieraz szkodzi naszym zadaniom i stosunkom międzynarodowym.“

Journal de St.-Petersbourg donosi, że były poseł angielski w Petersburgu wyjechał w zeszłą sobotę do Londynu.

Do gazety *Zarja* piszą z Królewca, że dzięki staraniom tamecznego komitetu giełdowego, miejscowi komisjonerzy żydzi nie będą wydaleni za granicę; ale za to wśród ubogiej ludności robotniczej rozlegają się płacz i jęki; losy jej ostatecznie zostały zdecydowane i wszyscy robotnicy będą bezwarunkowo wypędzeni.

Z ostatniej chwili.

Z Berlina donoszą, iż poniedziałkowa nota rządu madryckiego rozpada się na dwie części: w pierwszej miłości się usprawiedliwienie obelgi, wyrządzonej ambasadzie niemieckiej w Madrycie, w drugiej uzasadnione są prawa Hiszpanji do wysp Karolińskich.

Ajencja Fabra donosi, że interwencja Anglii w sporze niemiecko-hiszpańskim ograniczyła się do zaprojektowania, aby obie strony wybrały Włochy na sędziego rozjemczego.

Do *Temps'a* telegrafują z Madrytu: Pełnomocnik angielski w towarzystwie innych przedstawicieli mocarstw oświadczył ministrowi spraw zewnętrznych, panu Elduayen, iż zdaniem ich rządów za targ hiszpańsko-niemiecki powinien być oddany pod rozpoznanie sądu rozjemczego. Równocześnie rząd madrycki zaproponował wznowienie układów o traktat handlowy, na co Anglja odpowiedziała, iż rokowania toczyć się powinny na podstawie podpisanego w d. 21-ym grudnia 1884-go r. przez posła angielskiego Morier i p. Elduayen *modus vivendi*. W Madrycie sądzą, iż w sprawie tej panuje zupełne porozumienie pomiędzy Anglią a Niemcami.

Independance belge zapewnia, iż angielski *chargé d'affaires* w Madrycie zaproponował p. Canovas del Castillo pośrednictwo Anglii. *Temps* dowiadyuje się, iż rząd madrycki odpowie niezwłocznie na

notę angielską, w której uzasadni prawa Hiszpanji do wysp Karolińskich i dziękując za ofiarowanie sobie „dobrych usług”, wskaże na to, jak niepodobnem jest dla Hiszpanji zgodzenie się na sąd rozjemczy.

Minister-rezydent niemiecki w Maroku, Testa, powołany został do Warcina.

W Górnym Milanowacu w Serbji toczy się od d. 11-go b. m. proces przeciw bandzie rozbójniczej Sipinanina, oskarżonej o 64 wielkich rabunków i 47 morderstw.

D. 15-go b. m. zmarło na cholere w prowincji sycylijskiej Palermo osób 3, w prowincji Parma osób 6, w Reggio Emilia jedna osoba. W Hiszpanji zmarło dnia tego na cholere 445 osób. Dwa szpitale choleryczne w Madrycie zamknięto; emigranci powracają.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO“

Lwów 18-go września.—Rady miejskie w Krakowie i Lwowie uchwały adresy dziękczynne dla miasta Budapesztu za wspaniałe przyjęcie gości galicyjskich.

Wiedeń 18-go września.—Gdyby dr Smolka nie został wybrany na prezydenta rady państwa, powołanym będzie do izby wyższej, do której ma być wezwanych czterech magnatów polskich.

{Ajencja północna.}

Berlin 18-go września.—Do wiadomości *Times'a*, iż Moehlendorf odwołany został z Korei z powodu zamierzonego objęcia protektoratu nad tym półwyspem przez Rosję dodaje *Kölnische Ztg. Times* pozwala się domyślać, że wpływy angielsko-chińskie stanęły na przeszkodzie przyjeściu do skutku rzonego protektoratu. Potwierdzenia informacji *Times'a* należy wszelako wyczekiwać.

Londyn 18-go września.—*Times* utrzymuje, że korejski minister spraw zagranicznych niemiec Moehlendorf, został przez króla Korei uwolniony za to, że podczas ostatniego powstania usiłował zapewnić bezpieczeństwo Korei przez ogłoszenie nad nią protektoratu Rosji.

Petersburg 18-go września.—Wkrótce radzie państwa ma być przedstawiony ogólny plan normalnego przemysłowego wykształcenia.

Petersburg 18-go września.—Gazety donoszą, że zdrowie ministra spraw wewnętrznych polepszyło się tak dalece, że na wsi u siebie w gubernji rizańskiej zajmuje się codziennie interesami po sześć godzin z górą. Uwaga hrabiego zwróconą jest głównie na urządzenie i ulepszenie instytucyj gubernjalnych i powiatowych, projekt reorganizacji których opracowany przez komisję pod prezydencją sekretarza stanu Kachanowa, wniesiony został do ministerjum spraw wewnętrznych i zgodnie z warunkami rzeczywistego życia uległ pewnym zmianom i uzupełnieniom. W celu wszechstronnego zbadań projektu hr. Tolstoj powołał do siebie doświadczonych administratorów i ekspertów z pomiędzy miejscowych mieszkańców, marszałków szlachty, prezesów ziemstw i obywateli. Podobno projekt ma być wniesiony do rady państwa podczas zbliżającej się sesji.

Petersburg 18-go września.—Dzienniki tu-tejsze donoszą, że za inicyatywą senatora Manasseina w prowincjach nadbaltyckich wprowadzone zostaną niebawem reformy w postępowaniu sądowym.

Petersburg 18-go września.—Wczoraj powrócił do Petersburga inżynier Lessar, który uczestniczył w układach, toczonych z Anglią o granicę afgańską.

Petersburg 18-go września.—Wkrótce ma udać się do Taszkentu komisja, złożona z przedstawicieli rozmaitych władz, w celu zapoznania się z ekonomicznymi warunkami kraju między Taszkentem i Burdałukiem i wysświetlenia kwestji, o ile konieczną jest droga żelazna od Samarkandy do Taszkentu.

Petersburg 18-go września.—Budowa naftociągu między Baku i Batumem rozpocznie się w końcu września i będzie kosztowała 16 milionów rubli.

Farbiarnia Parowa i Pralnia Chemiczna

CH. GEBER,

DAWNIEJ

JUDLIN,

Pierwszy i największy w kraju Zakład tego rodzaju.

Farbuje wszelką garderobę damską i męską. Materje jedwabne, aksamity, wełniane i bawełniane materjały.

Czyści sposobem chemicznym systemu Judlina, wszelkiego rodzaju garderobę bez prucia, suknie jedwabne, we wszystkich kolorach i z każdym garniunkiem.

Aksamity odświeża na patentowanej maszynie, nadając im zupełny pozór nowości.

Materje meblowe, dywany, gobeliny. Firanki i koronki pierzei nadaje im nową apreturę

Magazyny w Warszawie:

Niecała № 9.
Leszno № 4.

Marszałkowska № 116,
Praga, Brukowa № 390.

Filje na prowincji:

w Łodzi, u F. Weigta.
w Lublinie u K. Otto.
w Siedlcach, u B. Kłossowicza.
w Łonży u K. Owalińskiej.
w Kielcach u L. Fettera.
w Radomiu u St. Herdin.
w Piotrkowie u K. Jacewskiej.
w Płocku u F. Kaczorowskiej.
w Łowiczu u A. Kępczyńskiej.

w Włocławku u p. Łukasik.
w Częstochowie u A. Bassowskiej.
w Mławie u L. Mieszkowskiej.
w Tomaszowie Rawskim, u K. Serinł.
w Żychlinie u M. Skarzyńskiego.
w Białymstoku u M. Bilickiej.
w Kownie u A. Piotrowicza.
w Wilnie u A. Jaroszyńskiego.
w Grodnie u A. Krupowicza.

Uwaga. Uprasza się Szanownych Klientów, którzy nie odebrali w swoim czasie przedmiotów z r. 1884 i 1885, o wykupienie takowych najpóźniej do końca r. b., gdyż po Nowym-Roku, takowe sprzedane zostaną dla pokrycia kosztów farbiarskich lub oddane na dobroczynność. 1949R

PRZEDSIĘBIERSTWO

Budowania, konserwacji i upiększania grobów.

Sprzedaż pomników i grobowców.

Ponieważ obecnie jest najwłaściwsza pora do wnoszenia wszelkiego rodzaju budowli, przeto przedsiębiorstwo zawiadamia osoby interesowane, że podejmuje się tak murowania grobów, jak i dostarczania wszelkiego rodzaju pomników.—Dla osób życzących sobie tego wypłata może być rozłożona na raty.

Biuro główne do zawierania umów, przy ulicy Ordynackiej № 3, naprzeciwko stajni cyrkowej za cyrklem. Kantor na Powązkach pod № 2. № telefonu biura 134, hantoru 438.—W Święta biuro i kantor otwarte tylko do 3-iej. 1861r

Hygieniczne Kosmetyczne Specyfiki.

Balsam Erzowy. Jest najdoskonalszym środkiem upiększenia twarzy, pleć naturalnej białości, wyrównywa zmarszczki na twarzy, usuwa piegi i plamy. Cena rs. 1 kop. 50, z przesyłką rs. 2

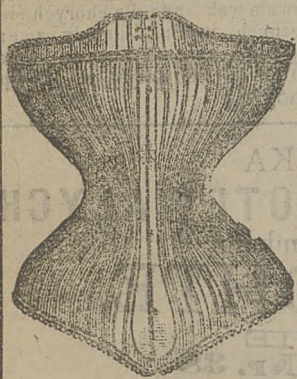
Fuder Eabedzi, z balsamiem kwiatów ryżu, bez szkodliwych przymieszek, w metalowych pudełkach.—Cena 40 kop. i 1 rs.

Balsam Colorado. Najniezawodniejszy środek usunięcia siwizny, oczyszczenia głowy od łupieżu i powstrzymania wypadania włosów.—Cena rs. 3 k. 50, z przesyłką rs. 4.

Mydło Mamontowe. Uniwersalne powdzenie i uznanie, jako wyrobu higienicznego i upiększającego pleć, wynalazek ten doznaje wziętości w całej Europie. Cena 50 kop., z przesyłką, nie mniej 3-eh sztuk rs. 1 k. 50.

Orientalina. Mleko z kaktusów indyjskich, wprowadza w zachwycenie osoby używające Orientaliny, delikatnością, białością i piękną twarzą. Cena rs. 2, z prz. rs. 2.50.

Kosmetyk Odalisk, doznaje od lat 20 zasłużonej nazwy „nieświadzącej piękności,” zmarszczki stopniowo nikną, twarz przybiera młodocianą barwę, niszcząc ślady ubiegłego czasu. Cena 2 rs., z prz. 2 rs. 50. Przedmioty pomienione znajdują się w Warszawie, u Lipinka róg Niecałej; Kalinowskiego (dawniej Kocha). Krakowskie-Przedmieście, na tejże ulicy w Magazynie Renaissance, № 7, u Dobrzańskiego; Leona Nowo-Senatorska i Nowy-Swiat № 41. oraz we wszystkich pierwszorzędnym perfumeryjach i składach aptecznych. 1754r

Największa Parowa FABRYKA GORSETÓW

założona w roku 1878

Podaję do wiadomości Szanownej Publiczności, że na nadechodzący sezon jesienny zaopatrzylem skład w wielki wybór kilkuset tuzinów imitacyjnych i prawdziwych faszynowych Gorsetów według najlepszych fasonów paryżkich i wiedeńskich, jedynę specjalności w kołach czarnych i ciemnych.

Przy doskonałości mego wyrobu renomowanego w całym państwie, usilnie starać się będę zasłużyć na zupełne zaufanie Publiczności. Z uszanowaniem

Wilhelm Steiner,

Fabryka Gorsetów Świętokrzyska Nr 24. 1898R

WAŻNA WIADOMOŚĆ dla nowo-organizowanych Straży Ogniowych Ochotniczych,

Maszyna Ogniowa

4-kołowa, na resorach, z podwójnym siedzeniem, o 2-eh wylotach, najnowszej konstrukcji, z całym komfortem, oraz inne narzędzia ogniowe, w cenie wyjątkowo niskiej.

J. Przedborski Graniczna 12.

2411

Zarząd Warszawskiej Gminy Starozakonnych.

W następstwie ogłoszenia swojego z dnia 2 (14) Lipca r. b., Nr 4699 Zarząd Warszawskiej Gminy Starozakonnych, podaje do wiadomości publicznej, że począwszy od dnia 1 (13) Października r. b., codziennie z wyjątkiem sobót i uroczystości dworskich, od godziny 11 z rana, odbywać się będzie w Kancelarii Zarządu Gminy, przy ulicy Elektoralfiej Nr 6, sprzedaż przez licytację publiczną niewykupionych w swoim czasie fantów, zastawionych na pewność udzielonych do 1 (13) Stycznia r. b., przez Kasę Zarządu Gminy pożyczek bezprocentowych.

Osoby, pragnące wykupić swe zastawy winne w tym celu zgłosić się do Kasy Zarządu nie później, jak do 23 Września (5 Października) r. b., od godziny 10-iej z rana do 2-iej po południu.

Zarząd Gminy podaje do wiadomości o wakujących dla biednych tutejszej Gminy Starozakonnych wsparciach z niżej wymienionych legatów w zawiadywaniu Zarządu Gminy pozostających.

1-go. Z legatu imienia b. p. **Arnolda Wildera.**

a) Rs. 150 dla 5-ciu biednych rodzin, posylających dzieci swe do szkół publicznych w Warszawie, po 30 rs. dla każdej, z wypłatą w dwóch ratach półrocznych po rs. 15 i b) Rs. 100 dla ubogich rzemieślników.

Pierwszeństwo do korzystania z zapomóg w mowie będących, służy krewnym b. p. Arnolda Wildera.

2-go Z legatu niegdy **Abrama Mendla Etingera** rs. 80 dla mających wyjść za mąż biednych panien, krewnych testatora z linii ojca jego niegdy Michała Etingera.

3-go. Z zapisu imienia b. p. **Hersza i Majty małżonków Przepiérka:**

a) Rs. 40 na zasiłek dla dwóch ubogich rzemieślników, po rs. 20 dla każdego.

b) Rs. 30 dla dwóch biednych wdów, dla każdej po 15 rs. i

c) Rs. 50 dla biednej panny, mającej wyjść za mąż.

4-go. Z legatu b. p. **Jankla Mirabla** rs. 75, dla ubogich całkowitych sierot

Osoby pragnące ubiegać się o powyższe wsparcia winne wnieść podania do Zarządu Warszawskiej Gminy Starozakonnych, najpóźniej do dnia 3 (15) Października r. b., z załączeniem poświadczenia ubóstwa przez Opiekuna ubogich wyznania mojżeszowego właściwego cyrkulu, zaś krewni b. p. Arnolda Wildera i Abrama Etingera, winni są oprócz tego przedstawić dowody, przekonujące o ich pokrewieństwie.

p. o. Prezesa **S. Lewental-**

Sekretarz **J. L. Groszlik.**

1940r

Towarzystwo Udziałowe „SALA LICYTACYJNA PRYWATNA,” Miodowa Nr 10.

przyjmuje na sprzedaż z wolnej ręki, lub przez licytację wszelkie ruchomości: meble, dywany, futra, ubrania, biżuterje, instrumenty muzyczne, przedmioty sztuki, wyroby i towary od fabrykantów i kupców itp.

Posiada na składzie wielki zapas mebli nowych i używanych, wykwintnych i skromnych, do sprzedania z wolnej ręki.

Otwarte codziennie od godziny 9-iej rano do 7-iej wieczorem, oprócz Świąt i Niedziel. 1755r

Niemieckie kontynentalne Towarzystwo Gazowe w Dessau.

Ułatwienie zaprowadzenia urządzeń gazowych.

Na wyraźne zlecenie naszej Dyrekcji podajemy niniejszem do ogólnej wiadomości, że odtąd, przez pewien, nieoznaczony z góry przeciąg czasu, przy zaprowadzaniu urządzeń gazowych prywatnych, powierzanych do wykonania naszym warsztatom, koszta przeprowadzenia bocznych odnog, od głównych rur ulicznych do posesyj będą ponoszone przez Zakład Gazowy, nie mają zatem być włączane do rachunków konsumentów.

W niektórych tylko razach, np. gdyby koszta powyższe były nieproporcjonalne w stosunku do przewidywanej konsumpcji gazu, zachowujemy sobie prawo odmówić wzmiankowanego ustępstwa, lub też uczynić je zależnem od pewnych warunków.

Zarząd Zakładu Gazowego.

Warszawa, dnia 23 Sierpnia 1885 r.

1972R

Prawdziwą Essencję Octową Frankfurtską

Inie tak zwany EKSTRAKT OCTOWY!

z Fabryk Stowarzyszenia Przemysłowo-Chemicznego w Moguncji, najznakomitszy środek do natychmiastowego przygotowania octa kuchennego, stołowego i do marynat, mają zaszczyt polecieć

SKŁADY MATERJAŁÓW APTECZNYCH **Ludwika Spiessa i Syna,**

ul. ca Senatorska № 464/5

ulica Marszałkowska № 140,

obok kościoła PP. Kanoniczek,

między Świętokrzyską i Placem Zielonym.

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ HURTOWA

1890R

Drezdeńska ESSENCJA OCTOWA Maxa Elb w Dreźnie,

atestowana przez Cesarsko-rossyjski Departament Medyczny w Petersburgu, jak i przez wielu znakomitych chemików i medyków.

Premjowana na wystawach powszechnych: w Wiedniu, 1873 r.
w Amsterdamie 1883 r.
oraz na Wystawach Kucharskich: w Berlinie, 1877 r.
w Hanowerze, 1877 r.
w Hamburgu, 1880 r.
w Lipsku, 1883 r.

Skład hurtowy w Warszawie w Domu Handlowym
Franciszka Fuchs i Synów, ul. Miodowa Nr 14.
Składy detaliczne we wszystkich znaczniejszych Składach aptecznych, handlach win i towarów kolonialnych. 1036

W. FITZNER i K. GAMPER Fabryka kotłów parowych i budowa mostów

SIELCE pod Sosnowicami,

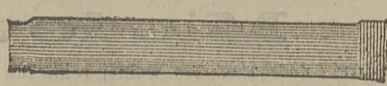
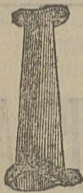
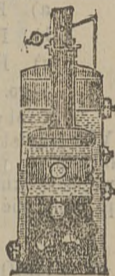
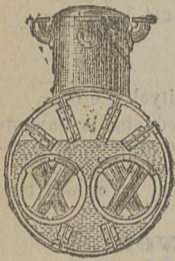
stacja drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, polecają się do wyrobu.

Kotłów parowych wszelkich znanych systemów
Wszelkiego rodzaju robót blacharskich.

Aparatów dla fabryk cukru, gorzelnii i browarów, apretur, blicharni, oraz fabryk chemicznych.

Specjalność: Wyroby blacharskie szwaj-sowane, szwaj-sowane żelazno-kute rury do wodociągów i pary, do 20" średnicy, oraz Kotły lokomobilowe stojące i leżące, znajdują się na składzie.

1058R

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 11 (23) Września r. b., o godzinie 12-iej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy, licytacja in minus, przez opieczętowane deklaracje na dostawę w r. 1886 artykułów żywności dla aresztantów Warszawskiego aresztu policyjnego w warunkach licytacyjnych wyszczególnionych i od cen zamieszczonych w wykazie cen do tychże warunków załączonym.

Ogólna summa dostawy wynosi 11202 rs. 25 kop.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsięwzięcie złoży w czasie i miejscu wyżej oznaczonym na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym, ceny kop. 60, podług wzoru poniżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy miasta Warszawy na złożone w tejże kasie wadium w ilości rs. 1121 i na koszt ogłoszenia rs. 85, które nieutrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki i ceny są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się dostawę w r. 1886 artykułów żywności dla aresztantów warszawskiego aresztu policyjnego w warunkach licytacyjnych wyszczególnionych i po cenach zamieszczonych w wykazie cen do tychże warunków załączonym, z ustąpieniem od takowych cen procentów . . . (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w Kasie m. Warszawy wadium rs. 1121 i na koszt ogłoszenia rs. 85, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie w . . . (wypisać miejsce zamieszkania). Pisałem dnia . . . (wypisać dzień, miesiąc i rok). Podpiszę wyraźnie imię i nazwisko. 1868r

Zarząd Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej,

podaje do wiadomości osób interesowanych, że w dniu 10 (22) Września r. b., odbędzie się licytacja przez opieczętowane deklaracje, na sprzedaż 10,000 pudów starych, wyszłych z użycia szyn żelaznych.

Osoby zyczące sobie przyjąć udział w tej licytacji, obowiązane są złożyć w Wydziale Gospodarczym Zarządu Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej na Pradze, najpóźniej do dnia 10 (22) Września r. b., do godziny 2-iej po południu opieczętowaną deklarację.

Deklaracja ma obejmować ofertę na całą partję szyn t. j. pudów 10,000.

Cena winna być podana za pud szyn i wypisana literami.

Przy składaniu deklaracji okazać należy kwit Kasy Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej na złożone wadium w ilości 1,000 rs., nadto deklarant jest obowiązany podpisać warunki licytacyjne.

Niedopełniający powyższych zastrzeżeń do konkurencji dopuszczeni nie będą.

Warunki licytacyjne przejrane być mogą w Wydziale Gospodarczym Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej każdodziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 10 rano do 3 po południu. 1930r

Skład Mebli Majstrów Stolarskich,

róg Marszałkowskiej i Zielonego placu, Nr 60, 150 nowy, i piętro.

Pragnąc dostarczyć JJWW. i WW. Panem mebli dobrych, produkowanych we własnych warsztatach, poleca takowe od najskromniejszych do wykwintnych, przyjmuje również zamówienia na roboty tapicersko-dekoracyjne, gwarantując za dołroć towaru i roboty, z czem polecają się Sz. Publiczności.—Tarnowski, Richter i Klippel. 2157

!!!NAJTAŃSZE CENY!!!
!!!NAJWIĘKSZY WYBÓR!!!
!!!NAJSWIEŻSZE FASONY!!!
poleca Magazyn Ubiorów Damskich

Miodowa 3, **H. CAR,** Miodowa 3,
CENNIK:

Surduty	zwyczajne, od rs. 8	wykwintne od rs. 25.
Zakieły	od rs. 6	od rs. 14.
Haweloki	od rs. 7	od rs. 25.
Palta syberyjskie	od rs. 8	od rs. 25.
Burna zimowe	od rs. 15	od rs. 28.
Dołmany zimowe	od rs. 15	od rs. 25.

1906R

Niniejszem mamy honor zawiadomić Szan. Publiczność, że wyłączną sprzedaż na Królestwo Polskie jedynie prawdziwego **Kümmel Crème d'Allash**, z dystylarni SS-rów G. B. v. Blanckenhagen, pana na Allashu w Liffandji, powierzyliśmy

p. **Ant. Stepkowskiemu w Warszawie.**

Ryga, dnia 14 Września 1885 r.

Generalni reprezentanci dystylarni SS ów G. B., v. Blanckenhagen w Allashu.

J. A. Meutzendorff & Comp.

Powołując się na powyższe ogłoszenie pp. J. A. Meutzendorff & Comp., donoszę, że sprzedaż jedynie prawdziwego **Kümmel Crème d'Allash**, z dystylarni S-rów G. B. Blanckenhagen, odbywa się w handlu moim, przy ul. **Wierzbowej 9**, tak hurtownie, jak i detalicznie, po cenach fabrycznych.

2428

Ant. Stepkowski.

PARFUMERIE GELLE FRERES

Firma założona w 1826 roku

Medal złoty na wystawie powszechnej Paryskiej w 1878

PARIS, 6, AVENUE DE L'OPERA

PATE DENTIFRICE GLYCERINE

Pasta glicerynowa dla zębów

Wynalazek Eug. DEVERSA, Chemika.

Jest to prawdziwie higieniczny środek dla czyszczenia zębów, nadający im białosć perel i nie szkodzący ich emalii.

Kto raz spróbuje tą pastę zawsze ją używać będzie

Znajduje się we wszystkich magazynach Perfum.

MERAN.

Stacja kurac. klimatyczna, w Niemieckim Tyrolu Południowym (324—370 metrów) Stacja drogi żel. Bezpośrednia sypialne wagony z Wiednia, Monachjum, Lipska i Berlina. Początek sezonu (kuracja winogronowa) 1 Września. Wspaniałe położenie, łagodny klimat alpejski, wyborna stacja zimowa, wolna od wiatrów, głównie wskazana dla chorych pierśsiowych, nerwowych i skroficznych, według metody zwanej Oertl'sche Terraineuen. Urządzenia zastosowane do kuracji. Odbyt 1884 r. do 1885 do 9200 gości. 6000 turystów. Prospekty bezpłatne.—Zarząd kuracyjny. 1807R

SPECJALNA FABRYKA KASS ŻELAZNYCH OGNIOTRWAŁYCH

z najlepszymi sztucznymi zamkami

ROBERTA BOHTE,

W WARSZAWIE

Nowy-Swiat dom własny Nr. 38

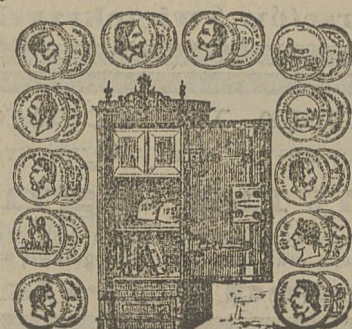
NAGRODY I MEDALE

otrzymane na

Wystawach

w Europie i Ameryce.

Wiedeń	1873
Paryż	1867
Filadelfia	1876
London	1862
Petersburg	1870
Moskwa	1865, 1872
Warszawa	1842, 1846
1858, 1867 1870, 1875	

Kasy moje konstruowane są z najlepszego materiału i zastosowaniem najnowszych wynalazków. Wybór wielki, ceny umiarkowane. Cenniki illustrowane z rozmiarami i wagą wysyłają się na żądanie gratis. 358R

